

5. SINIF 1. ÜNİTE

ÜNİTE İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR

Tevhit İnancı: Allah'ın varlığına ve birliğine ondan başka ilah olmadığını inanmaya "tevhit inancı" denir. Kelime-i Tevhid bu inancı desteklemektedir.

Esmâül Hüsnâ: Allah'ın 99 güzel ismine verilen addır.

Halık: Allah'ın her şeyi yaratma sıfatıdır.

Rahman: Allah'ın Müslüman olsun ya da olmasın dünyada yaşayan bütün yaratılmışlara rızık veren, onları sayısız nimetler ile donatan ve tüm canlılara merhamet eden sıfatıdır.

Rahim: Allah'ın sadece Müslümanlara (inanlara) merhamet eden sıfatıdır.

Semi': "İşitmek, duymak" demektir. Allah her şeyi işitme sıfatıdır.

Basar: "Görmek" demektir. Allah her şeyi görme sıfatıdır.

İlim: "Bilmek" demektir. Allah'ın her şeyi bilme sıfatıdır.

Kudret: "Güç, kuvvet" demektir. Allah'ın her şeye gücü yetmesidir.

Dua: İnsanın isteklerini Allah'a iletmesi, Allah ile iletişim kurmasıdır.

KONU ÖZETİ

ALLAH VARDIR VE BİRDİR

Allah vardır ve birdir. O, eşi ve benzeri olmayandır. Allah'ın tüm sıfatları ve en güzel isimleri (Esmâül Hüsnâ) Kur'an'ın bir çok yerinde anlatılmıştır. Evrendeki güneş sistemindeki, dünyadaki, doğadaki, insan vücudundaki canlılar arasındaki uyum ve düzen, Allah'ın varlığının en büyük delilleridir. Hiçbir varlık tesadüfen oluşmaz. Örneğin bir bina kendiliğinden var olamaz. Başında ustalar ve işçiler, bunların da malzemeleri olması gerekir. Evren ve içindekiler de tesadüfen olmamıştır. Bir Yaratıcı tarafından yaratılmışlardır. O da Allah'tır. Nasıl ki bir resim sanatkarını gösteriyorsa evrendeki yaratılan canlı ve cansız her şey de yaratıcısını göstermektedir. Allah'ın varlığı ve birliği inancına "tevhit inancı" denir. Tevhit inancı ise Kur'an-ı Kerim'de İhlas suresinde anlatılmaktadır.

ALLAH YARATANDIR

Allah her şeyi yaratan ve yaşatanıdır. İnsanın yaşaması için ona rızık veren, maddi imkanları sağlayan Allah, manevi olarak da ona yardım etmiştir. Tüm insanlığa rehberlik etmesi, eğitmesi, öğretmesi için ona peygamberler ve kutsal kitaplar göndermiş ve onları bir tek Allah'a inanmaya davet etmiştir.

Allah evrende her şeyi belirli bir düzen ve ölçüye göre yaratmıştır. Bu yaratma iki türlüdür. Birincisi yoktan var etmek olan yaratmadır. Örneğin Allah evreni yoktan var etmiştir. Çünkü Allah bir şeyin olmasını dilerse ona olur ve o da hemen olur. Yaratmanın diğer şekli ise var olandan başka bir şey yaratmaktır. Örneğin gökler ve yer bitişik iken ayrılmış, yeryüzü canlıların yaşaması için uygun bir hale getirilmiştir. İlk bahar ve son bahar mevsimleri de bu ikinci yaratılışa örnek verilebilir.

Allah yarattığı varlıkları gözetendir. Yani Allah yarattığı varlıkları korur, ihtiyaçlarını karşılar. Ayrıca insana akıl ve irade vermiş, onlara peygamberler aracılığı il vahiy göndererek onları uyarmış, bilinçlendirmiş, terbiye etmiştir. Hiçbir şeyin başıboş yaratılmadığını ve her yaratılanın belirli bir amacının olduğunu belirtmiştir.

ALLAH'IN SEMİ, BASAR, İLİM VE KUDRET SIFATLARI

Allah'ın ilmi, bilgisi, kudreti sınırsızdır, sonsuzdur ve her şeyi kuşatmıştır. Evrende hiçbir şey O'nun bilgisi dışında gerçekleşmez. O'nun bilgisi ve izni olmadan bir yaprak bile kılmıdamaz. Her olay Allah'ın bilgisi ve kudreti çerçevesinde cereyan etmektedir. Yaratılmışların bilgisi ise sınırlıdır. Ancak Allah'ın dilediği kadarını bilirler.

Semi: "İşitmek, duymak" demektir. Allah her şeyi işitir. O, gizli ve açık söylenenlerin hepsini aracısız olarak işitir.

Basar: "Görmek" demektir. Allah her şeyi görür. Hiçbir şey O'nun görmesinden gizli kalmaz.

İlim: "Bilmek" demektir. Allah'ın ilmi sınırsızdır, sonsuzdur ve her şeyi kuşatmıştır. Evrende hiçbir olay O'nun bilgisi dışında gerçekleşmez.

Kudret: "Güç, kuvvet" demektir. Allah'ın her şeye gücü yeter. O'nun gücü sonsuz ve sınırsızdır.

Allah'ın her şeyi gördüğünün, bildiğinin ve işittiğinin farkında olan bir insan; O'nun emirlerine uyar, yasaklarından kaçınır, ahlaklı, saygılı, terbiyeli bir insan olmak için çalışır. Örnek insan Hz Muhammed'in (sav) sünnetlerini ve bize bıraktığı güzel ahlakı örnek alır. Bir kötülük işleyeceği zaman Allah'ın kendisini gördüğünü, söylediklerini duyduğunu ve kalbinden geçenleri bildiğini anlayarak davranışlarını düzeltme yoluna gider. Maddi ve manevi yönden temiz bir hayat yaşamaya özen gösterir. Nasıl ki bir yerde bulunan kameraları gören bir kişi suç işlemekten kaçınıyor ise insanlar da Allah'ın her daim yapılan her şeyi gördüğünün bilincinde olursa günah işlemekten de kaçınacaktır.

ALLAH İLE İRTİBAT: DUA

Dua; Allah ile irtibat kurmak, ona isteklerimizi içimizden geldiği gibi ve istediğimiz zamanda iletmektir. Dua ederken önemli olan içten ve samimi olmaktır. Dua sadece kendimiz için değil, anne, baba, komşu akrabalarımız ve diğer insanlar ve canlılar için de edilmelidir. Dua kulluğun simgesi ve başlı başına bir ibadettir.

De ki: Duanız olmasa Rabbim size ne diye değer versin? (Furkan Suresi - 77)

Dua; İnsanın Allah ile iletişim kurmasıdır. İsteklerimizi Allah'a iletmektir.

Sevinç ve üzüntülerimizi Allah ile paylaşmaktır. Allah'tan yardım dilemektir. Allah'a sığınmaktır. Hatalarımızdan dolayı Allah'tan af dilemektir.

Verdiği nimetlerden dolayı Allah'a şükretmektir.

BARIŞ KAYA
DİN KÜLTÜRÜ VE AHLÂK BİLGİSİ ÖĞRETMENİ